

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 6 PRIORITETO „DARNAUS TRANSPORTO IR PAGRINDINIŲ
TINKLŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ 06.2.1-TID-V-509 PRIEMONĖS
„NEIGIAMO POVEIKIO APLINKAI MAŽINIMAS GELEŽINKELIUOSE“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-V-509 priemonės „Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas geležinkeliuose“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-V-509 priemonės „Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas geležinkeliuose“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 3-285(1.5 E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.5. Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos parengtą Pagrindinių geležinkelių triukšmo prevencijos veiksmų planą, paskelbtą interneto svetainėje www.vgi.lrv.lt/lt/naudinga-informacija/triukšmo-valdymas;

2.6. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su

vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitiktis Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Ministerija) ir Transporto investicijų direkcija (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 20 400 532 (dvidešimties milijonų keturių šimtų tūkstančių penkių šimtų trisdešimt dviejų) eurų, iš kurių iki 20 400 532 (dvidešimties milijonų keturių šimtų tūkstančių penkių šimtų trisdešimt dviejų) eurų – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšos. Iš jų 1 224 032 (vienas milijonas du šimtai dvidešimt keturi tūkstančiai trisdešimt du) eurai Europos regioninės plėtros fondo lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 6 prioritetui įgyvendinti. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo, Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

8. Priemonės tikslas – užtikrinti neigiamo poveikio aplinkai mažinimą geležinkeliuose.

9. Pagal Aprašą remiamos veiklos – geležinkelių transporto neigiamo poveikio aplinkai mažinimo priemonių (triukšmą slopinančių priemonių) diegimas.

10. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašus numatoma sudaryti 2017 m. I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal Aprašą galima pareiškėja yra AB „Lietuvos geležinkeliai“. Pagal Aprašą galimi partneriai yra savivaldybių administracijos.

12. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas ar kartu su partneriu.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

13. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

14. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. lapkričio 26 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-10.1 (12):

14.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, 4 tikslo „padidinti energijos vartojimo transporte efektyvumą ir sumažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai“ 5 uždavinį „mažinti transporto sistemos skleidžiamo triukšmo neigiamą poveikį – modernizuoti ir tobulinti valstybinės reikšmės automobilių kelių ir valstybinės reikšmės geležinkelių tinklo infrastruktūrą pagal parengtus strateginius triukšmo žemėlapius ir triukšmo prevencijos planus“. Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai pateikiami Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“.

14.2. Projektas turi atitikti preliminarų Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos projektų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 3-249 „Dėl preliminarus Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos projektų sąrašo patvirtinimo“ ir paskelbtą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai pateikiami Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“.

15. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

16. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

17. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

18. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

19. Projektu turi būti siekiama:

19.1. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio „Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės“, kodas P.S.342;

19.2. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio „Vidutinis keleivinio traukinio greitis rekonstruotuose ir atnaujintuose ne TEN-T tinklo geležinkelių ruožuose“, kodas R.S.340. Šio rodiklio turi būti siekiama, jeigu projektas įgyvendinamas ne TEN-T tinklo geležinkelių ruožuose.

20. Aprašo 19 punkte nustatytų stebėsenos rodiklių reikšmės, atsižvelgiant į pateiktoje lentelėje pareiškėjui (projekto vykdytojui) nustatytas minimalias tarpines ir galutines stebėsenos rodiklių reikšmes:

Pareiškėjas (projekto vykdytojas)	Stebėsenos rodiklis P.S.342 „Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės“, skaičius		Stebėsenos rodiklis R.S.340 „Vidutinis keleivinio traukinio greitis rekonstruotuose ir atnaujintuose ne TEN-T tinklo geležinkelių ruožuose“, km/val.	
	Minimali tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Minimali galutinė reikšmė 2023 m. pab.	Minimali tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Minimali galutinė reikšmė 2023 m. pab.
AB „Lietuvos geležinkeliai“	2	5	50	53,5

21. Aprašo 19 punkte nurodytų Priemonės įgyvendinimo, produkto tipo, stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

22. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

22.1. iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti parengęs projekto viešųjų pirkimų grafiką pagal formą, nustatytą Aprašo 3 priede „Viešųjų pirkimų grafikas“, ir jį suderinęs su įgyvendinančiąja institucija;

22.2. iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti suderinęs su įgyvendinančiąja institucija Aprašo 9 punkte nurodytos veiklos viešųjų pirkimų dokumentus ir įvykdęs šios veiklos viešųjų pirkimų procedūras;

22.3. iki paraiškos pateikimo turi būti pasibaigę teisminiai ginčai (jeigu tokių buvo) dėl vykdomos Aprašo 9 punkte nurodytos projekto veiklos viešųjų pirkimų procesų;

22.4. iki paraiškos pateikimo turi būti patvirtintas statinio projektas (jeigu taikoma) (statinio projektą tvirtina užsakovas);

22.5. iki paraiškos pateikimo turi būti gautas statinio projekto ekspertizės aktas su išvada, kad projektą galima tvirtinti (jeigu taikoma) (statinio projekto ekspertizę atlieka ekspertizės rangovas);

22.6. jeigu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas (partneris) iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos sprendimą ir atrankos išvadą (kopiją);

22.7. jeigu, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma, pareiškėjas (partneris) argumentuotai raštu informuoja, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo, arba pateikia atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo kopiją;

22.8. jeigu planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi (-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, iki paraiškos pateikimo privaloma nustatyti „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumą vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą (kopija);

22.9. iki paraiškos pateikimo turi būti gautas kompetentingos institucijos išduodamas statybą leidžiantis dokumentas (jeigu taikoma).

23. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

24. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo, t. y. projekto paraiškoje pagrindžiama, kaip projekto investicijomis prisidedama prie aplinkosauginių sąlygų regione gerinimo.

25. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

26. Pagal Aprašą projekto metu diegiamos triukšmą mažinančios priemonės turi užtikrinti planuojamą triukšmo lygį visoje triukšmo prevencijos zonoje pagal Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos parengtą Pagrindinių geležinkelių triukšmo prevencijos veiksmų planą, paskelbtą interneto svetainėje www.vgi.lrv.lt/lt/naudinga-informacija/triuksmo-valdymas.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

27. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

28. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

29. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio lėšų. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

30. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti, išskyrus: 1. paprastojo ir kapitalinio remonto išlaidas; 2. statybos darbų išlaidas, susijusias su inžineriniais tinklais, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti, išskyrus: 1. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidas; 2. įrangos, įrenginių ir kito turto atsarginių / pakaitinių dalių įsigijimo išlaidas; 3. naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti, išskyrus investicijų projekto atliekant sąnaudų ir naudos analizę parengimo / pirkimo išlaidas.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.3 ir 450.4 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Netinkama finansuoti.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

31. Pareiškėjas arba partneris privalo savo lėšomis sumokėti statybos darbų išlaidas, susijusias su inžineriniais tinklais, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, išskyrus kai inžineriniai tinklai patikėjimo teise ar nuosavybės teise priklauso pareiškėjui (arba) partneriui ir yra būtini statiniuose vykstantiems technologiniams procesams ir technologinių įrenginių normaliam darbui užtikrinti.

32. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus projektinio pasiūlymo priedo – investicijų projekto atliekant sąnaudų ir naudos analizę parengimo / pirkimo išlaidas, jeigu šios išlaidos yra patirtos ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d. Šio priedo rengimo / pirkimo išlaidas pareiškėjas gali įtraukti į projekto biudžetą.

33. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

34. Nepiniginis projekto vykdytojo ir (arba) partnerio įnašas laikomas netinkamomis finansuoti išlaidomis.

35. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

36. Galimas pareiškėjas iki Ministerijos kvietime teikti projektinius pasiūlymus nurodyto termino pabaigos turi Ministerijai raštu pateikti projektinius pasiūlymus dėl valstybės projektų įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Aprašo 2 priede „Projektinis pasiūlymas“. Kartu su projektiniu pasiūlymu pareiškėjas turi pateikti investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką (toliau – Investicijų projektų rengimo metodika), kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priede „Projekto investavimo objektų sąrašas“ numatytos alternatyvos:

36.1. vertinant projekto investavimo objekto tipą – naujų inžinerinių statinių statyba:

36.1.1. naujų inžinerinių statinių statyba;

36.1.2. esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;

36.1.3. inžinerinių statinių nuoma / panauda;

36.1.4. trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje;

36.2. vertinant projekto investavimo objekto tipą – esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas:

36.2.1. inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;

36.2.2. esamų inžinerinių statinių keitimas;

36.2.3. trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje;

36.3. vertinant projekto investavimo objekto tipą – esamų inžinerinių statinių keitimas:

36.3.1. inžinerinių statinių keitimas į technologiją A;

36.3.2. inžinerinių statinių keitimas į technologiją B;

36.3.3. trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.

37. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjas, kurio projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

38. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

39. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 42 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jeigu nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

40. Jeigu paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

41. Jeigu laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai informuoja pareiškėjus raštu.

42. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 42.1–42.4 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

42.1. kiekvieno partnerio deklaraciją, jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (informacijos pateikimo forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt);

42.2. klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jeigu pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

42.3. informaciją apie iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai finansuojamo projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo viršija 1 mln. eurų);

42.4. informaciją apie projektui taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus;

42.5. finansavimo šaltinius patvirtinančius dokumentus – pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) pažymas, patvirtinančias pareiškėjo ir (ar) partnerio indėlį finansuoti projekto tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamas išlaidas, nurodant finansavimo šaltinius, sumas ir laiką; pažymos turi būti patvirtintos pareiškėjo ir (ar) partnerio vadovo ir vyriausiojo finansininko parašais;

42.6. jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu, jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopiją; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pasirašo pareiškėjas ir partneris (-iai); po paraiškos pateikimo jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį galima keisti tik suderinus su įgyvendinančiąja institucija; po projekto paraiškos vertinimo ataskaitos pateikimo Ministerijai jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis gali būti keičiama tik tuo atveju, jeigu pakeitimai neturi esminės įtakos paraiškos vertinimo išvadamis ir neprieštarauja Aprašo nuostatoms; pakeitimai turi būti įforminami kaip susitarimas pakeisti jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje išsipareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių:

42.6.1. visi partneriai turi būti perskaitę paraišką ir susipažinę su savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą;

42.6.2. projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas privalo reguliariai konsultuotis su partneriais ir nuolat juos informuoti apie projekto įgyvendinimo eigą;

42.6.3. projekto vykdytojas visiems partneriams privalo persiųsti visų įgyvendinančiajai institucijai teikiamų ataskaitų kopijas;

42.6.4. visi projekto pakeitimai, turintys įtakos partnerių išsipareigojimams ir teisėms, prieš kreipiantis į įgyvendinančiąją instituciją pirmiausia turi būti raštu suderinti su partneriais;

42.6.5. prieš teikdamas paraišką iki valstybės projektų sąrašė nustatytos datos pareiškėjas susitaria su visais partneriais dėl projekto metu sukurtų produktų, nupirkto ar sukurto turto ir atliktų darbų nuosavybės teisių pasiskirstymo;

42.7. patvirtintą pareiškėjo (partnerio) įstatų (nuostatų ir (ar) statuto) kopiją, jeigu ši informacija yra neprieinama viešai ar registruose;

42.8. pareiškėjo darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir projekto finansininko), gyvenimo aprašymus (CV); juose turi būti įrašytas darbuotojo vardas, pavardė, gimimo data, aprašytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai, kalbų mokėjimas bei kita naudinga informacija;

42.9. įsakymo (-ų), kuriuo (-iais) pareiškėjo darbuotojai, atsakingi už projekto įgyvendinimą, paskirti projekto vadovu ir projekto finansininku, kopiją (-as);

42.10. patvirtintą statinio projektą (jei taikoma);

42.11. statinio projekto ekspertizės aktą su išvada, kad projektą galima tvirtinti (jei taikoma);

42.12. projektui įgyvendinti reikalingus statybą leidžiančius dokumentus (jei taikoma);

42.13. Aprašo 9 punkte nurodytos projekto veiklos pasirašytos viešųjų pirkimų sutarties kopiją ir kitus šių viešųjų pirkimų dokumentus, suderintus su įgyvendinančiąja institucija, ir projekto viešųjų pirkimų grafiką, suderintą su įgyvendinančiąja institucija.

43. Visi Aprašo 42 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės. Jeigu priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką. Jeigu pareiškėjas yra anksčiau pateikęs įgyvendinančiajai institucijai Aprašo 42 punkte išvardytus dokumentus ar jų dalį, pakartotinai šių dokumentų gali neteikti, bet privalo nurodyti, koku raštu dokumentai įgyvendinančiajai institucijai buvo pateikti.

44. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

45. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

46. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

47. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

48. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

49. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

50. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose juose nustatyta tvarka. Paraiška taip pat atmetama, jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai paprašius per nustatytą laiką nepateikia Aprašo 42 punkte nustatytų dokumentų arba nepatikslinka šiuose dokumentuose pateiktos informacijos. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

51. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

52. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

53. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

54. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

55. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios.

Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

56. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

56.1. arba kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

56.2. arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

57. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

58. Projekto vykdytojas turi įpareigoti rangovą savo lėšomis apdrausti turtą, t. y. visus su statomu, montuojamu, rekonstruojamu, griaunamu ir pan. statiniu ir (ar) įrenginiu susijusius statybos, montavimo, rekonstrukcijos, griovimo ir panašius darbus ir statybos darbams vykdyti į draudimo vietą pristatytus statybos produktus, medžiagas ir montuotinus įrenginius, kuriam sukurti įgyvendinant projektą buvo naudotas projektui skirtas finansavimas, statybos rizikų, nuo kurių draudžia draudimo bendrovė, draudimu ne trumpesniai kaip rangos darbų ir projekto įgyvendinimo laikotarpiui. Projekto vykdytojo ir rangovo sutartyje turi būti nustatyta, kad, įvykus draudžiamajam įvykiui, dėl kurio turtas, nurodytas šiame punkte, yra sunaikinamas ar sugadinamas, rangovas privalo atlikti visus darbus, kad atkurtų iki draudžiamąjį įvykių buvusį turtą.

59. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais; projekto sutartys būtų įgyvendinamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Statybos darbų projektas turi būti įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, statybos techninių reglamentų reikalavimais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

60. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai, kurie bus pradėti po Aprašo patvirtinimo, būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, o rangos darbų sutartys būtų parengtos vadovaujantis Tarptautinės inžinierių konsultantų federacijos (FIDIC) leidiniu „Užsakovo suprojektuotų statybos ir inžinerinių darbų Statybos sutarties sąlygos (Raudonoji knyga)“. Kai perkamos prekės ir paslaugos, sutarčių sąlygos turi būti parengtos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1S-76 „Dėl Prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų taikymo rekomendacijų ir prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų patvirtinimo“ patvirtintomis prekių ir paslaugų pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygomis.

61. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

62. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

63. Jeigu Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.